

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Y. H. I.**, zastoupeného Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 2. 2017, č. j. KRPA-13064-41/ČJ-2017-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 4. 2017, č. j. 1 A 20/2017 – 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému advokátovi žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl dne 10. 1. 2017 zadržen hlídkou Policie ČR na Wilsonově nádraží v Praze po příjezdu z Německa, neboť nepředložil žádný doklad totožnosti a lustrací

v Schengenském informačním systému (dále jen „SIS II“) bylo zjištěno, že má zakázán vstup do schengenského prostoru (záznam provedla Itálie). Centrála SIRENE Německo sdělila, že žalobce je v jejich databázi cizinců evidován jako žadatel o mezinárodní ochranu ode dne 19. 9. 2016, s prvním vstupem dne 21. 12. 2015, dříve vystupoval také pod jménem A. J. Centrála SIRENE Itálie sdělila k důvodům zařazení do SIS II, že žalobci bylo uloženo vyhoštění z důvodu nelegálního vstupu a pobytu spojené se zákazem vstupu na 3 roky. Do protokolu o podání vysvětlení dne 11. 1. 2017 žalobce uvedl, že na území Evropské unie vstoupil z Libye do Itálie v prosinci 2015, přicestoval bez cestovního dokladu a bez víza. Z Itálie cestoval do Německa, kde požádal o mezinárodní ochranu, ale není mu znám výsledek řízení. O mezinárodní ochranu požádal také v Nizozemsku, Itálii a dalších státech, které si nepamatuje. Zvažuje, že podá žádost o mezinárodní ochranu také v ČR. Ověřením v systému Eurodac žalovaná zjistila, že žalobce žádal o mezinárodní ochranu dne 17. 12. 2015 a opakovaně dne 19. 9. 2016 v Německu, dne 20. 1. 2016 v Dánsku, dne 25. 3. 2016 ve Švýcarsku a dne 24. 11. 2016 v Nizozemsku.

[2] Na základě těchto zjištění žalovaná zajistila žalobce rozhodnutím ze dne 11. 1. 2017 podle § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (zákon o pobytu cizinců), za účelem předání podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“). Žalovaná shledala, že u žalobce existuje vážné nebezpečí útěku s ohledem na jeho předchozí jednání, neboť opakovaně neoprávněně vstoupil na území členských států EU, kde opakovaně žádal o mezinárodní ochranu, aniž by vyčkal výsledku řízení. Doba zajištění byla stanovena na 30 dnů s ohledem na skutečnost, že Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“) zahájilo řízení podle nařízení Dublin III a požádalo o přijetí zpět žalobce dožádané členské státy - Dánsko, Nizozemsko, Švýcarsko a Německo. (*Pozn. NSS*: přezkum tohoto rozhodnutí a na něj navazujícího rozsudku Městského soudu v Praze probíhá v současné době před Nejvyšším správním soudem v řízení vedeném pod sp. zn. 4 Azs 73/2017).

[3] Dne 2. 2. 2017 ministerstvo informovalo žalovanou, že dne 25. 1. 2017 obdrželo negativní odpověď ohledně zpětvzetí žalobce ze strany Německa, dne 27. 1. 2017 negativní odpověď Dánska a Švýcarska. V odpovědi Dánska a Švýcarska byla jako příslušný stát označena Itálie. Odpověď Dánska obsahovala navíc i souhlas Itálie s přijetím žalobce zpět. Na základě těchto informací (přestože v systému Eurodac shoda s italskými záznamy nalezena nebyla) ministerstvo zaslalo žádost o přijetí žalobce zpět Itálii, a požádalo proto žalovanou o prodloužení zajištění žalobce.

[4] Žalovaná prodloužila zajištění žalobce dne 6. 2. 2017 o 7 dnů s tím, že existuje reálný předpoklad předání žalobce do Itálie. (*Pozn. NSS*: Nejvyšší správní soud přezkoumal toto rozhodnutí a na něj navazující rozsudek Městského soudu v Praze v rozsudku ze dne 27. 7. 2017, č. j. 4 Azs 98/2017 - 21, jímž zamítl kasační stížnost žalobce a potvrdil, že žalovaná správně vyhodnotila existenci vážného nebezpečí útěku žalobce).

[5] Dne 13. 2. 2017 ministerstvo informovalo žalovanou, že dne 8. 2. 2017 vypršela lhůta pro odpověď ze strany Nizozemska a dne 9. 2. 2017 zaslala Itálie souhlas s přijetím

žalobce zpět. S ohledem na skutečnost, že podle nařízení Dublin III má Česká republika 6 týdnů na uskutečnění předání žalobce do příslušného státu - Itálie, požádalo ministerstvo žalovanou o prodloužení zajištění žalobce.

[6] Žalovaná prodloužila zajištění žalobce rozhodnutím ze dne 14. 2. 2017 o 34 dnů s tím, že existuje reálný předpoklad předání žalobce do Itálie. Z obsahu spisu vyplývají jasné důkazy o odpovědnosti Itálie, která byla místem prvního vstupu žalobce do schengenského prostoru. Skutečnost, že Nizozemsko neodpovědělo ve stanovené lhůtě, na tom nic nemění. Podle žalované neexistuje překážka trvalejší povahy, která by předání do Itálie bránila, a nebyly shledány ani systémové nedostatky v Itálii ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III, které by s sebou nesly pro žalobce riziko porušení čl. 4 Listiny základních práv EU. Dne 16. 2. 2017 ministerstvo rozhodlo o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a určilo, že státem příslušným k posouzení žádosti žalobce je Itálie, a to podle č. 13 odst. 1 nařízení Dublin III.

II. Řízení před městským soudem

[7] Žalobce napadl rozhodnutí žalované ze dne 14. 2. 2017 o prodloužení zajištění žalobou u Městského soudu v Praze, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Ztotožnil se s žalovanou, že u žalobce existuje vážné nebezpečí útěku, neboť jeho předchozí „*pobytová a azylová historie*“ vzbuzuje důvodnou obavu z maření anebo ztěžování jeho předání do Itálie.

[8] Městský soud nepřisvědčil námitkám, že příslušným státem k posouzení žádosti žalobce je Nizozemsko a že rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť vyloučení příslušnosti Nizozemska nevysvětlilo. Žalobcovo tvrzení o vzniku příslušnosti Nizozemska z důvodu marného uplynutí lhůty pro odpověď sice na první pohled vyhovuje čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III, ale přehlíží další podstatné skutkové okolnosti. Ministerstvo vyrozumělo žalovanou o tom, že Dánsko i Švýcarsko označily ve svých odpovědích za příslušný stát Itálii, přičemž Dánsko zároveň připojilo akceptaci Itálie k přijetí žalobce. Byť tedy dne 8. 2. 2017 uplynula lhůta k vyjádření Nizozemsku, v této době již byla ministerstvem za příslušný stát považována Itálie, která následně dne 9. 2. 2017 zaslala výslovný souhlas k přijetí žalobce přímo české straně. Dublinský systém je založen na principu, že žadatel má právo na věcné posouzení své žádosti o udělení mezinárodní ochrany pouze v jednom členském státě EU. Nadto, příslušnost Nizozemska byla založena na vyvratitelné právní domněnce přijetí žádosti, která byla však v posuzovaném případě spolehlivě vyvrácena výslovným vyhověním žádosti ze strany Itálie. Při kolizi implicitního souhlasu (Nizozemsko) a explicitního souhlasu (Itálie) žalovaná správně určila příslušnost Itálie. Výslovné přijetí příslušnosti je z logiky věci silnější, než souhlas s přijetím založený na právně konstruované domněnce.

[9] S ohledem na uvedený závěr soud nepřisvědčil námitce, v níž žalobce vytkl žalované neposouzení přijatelnosti předání žalobce do Nizozemska. Jestliže byla příslušným státem Itálie, k níž žalovaná zmíněné hodnocení přijatelnosti předání učinila, logicky nebylo namístě, aby se zabývala případnými systémovými nedostatky azylového řízení v Nizozemsku, jak požadoval žalobce.

III. Obsah kasační stížnosti

[10] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[11] Podle stěžovatele městský soud nesprávně posoudil nutnost zkoumat přijatelnost předání ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III v případě implicitního souhlasu příslušného členského státu. V žalobě stěžovatel namítl, že se žalovaná nezabývala případnou existencí systémových nedostatků v Nizozemsku, a proto trpí její rozhodnutí nepřezkoumatelností. V době vydání rozhodování žalované byla přitom založena příslušnost Nizozemska s ohledem na jeho implicitní souhlas s žádostí o přijetí zpět. S názorem městského soudu, že příslušnost Nizozemska nebyla dána, stěžovatel nesouhlasil.

[12] Napadené rozhodnutí žalované neobsahuje úvahy, kterými absenci vypořádání systémových nedostatků odůvodnil městský soud, což svědčí o nepřípustné snaze městského soudu napravit pochybení žalované. Krom toho, úvaha městského soudu, podle níž je třeba vyjít z pozdějšího explicitního souhlasu oproti předchozímu implicitnímu souhlasu jiného státu, nepřísluší žalované, ale ministerstvu. Žalované přísluší posoudit, zda existují důvody domnívat se, že žadatel o mezinárodní ochranu bude předán do některého členského státu (takovým důvodem je i implicitní souhlas podle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III), a zda existují další zákonné předpoklady pro omezení osobní svobody. Ačkoliv jsou otázky, do kterého státu měl být žalobce předán a „*co se stalo s povinností Nizozemska*“, diskutabilní, podstatné je, že k jejich řešení není příslušná žalovaná. Žalovaná měla vyjít z toho, že nadále existují podstatné důvody domnívat se, že lze uvažovat o předání stěžovatele do Nizozemska nebo Itálie, a z tohoto důvodu měla provést (byť i eventuální) posouzení případné existence systémových nedostatků ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III ve vztahu k oběma zemím. Této povinnosti však nedostála a městský soud její povinnost chybně vyhodnotil.

[13] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce, že žalovaná byla povinna zabývat se v napadeném rozhodnutí tím, zda existuje reálný předpoklad předání stěžovatele do Nizozemska a zda mu nebrání případná existence systémových nedostatků ve smyslu čl. 3 odst 2 nařízení Dublin III v tomto státě. Městský soud správně uzavřel, že žalovaná byla povinna zabývat se reálným předpokladem předání stěžovatele pouze ve vztahu k Itálii, byť Nejvyšší správní soud považuje za potřebné částečně korigovat důvody, o které městský soud svůj závěr opřel.

[17] Stěžovateli lze přisvědčit pouze potud, že zákonodárce svěřil pravomoc rozhodnout o určení státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu ministerstvu, nikoliv žalované [viz § 8 písm. b) a c) zákona o azylu]. Žalovaná má v rámci řízení o určení příslušnosti podle nařízení Dublin III (dále též „dublinské řízení“) pomocnou úlohu a jejím úkolem je při splnění zákonem stanovených podmínek zajistit osobu, která má být předána do příslušného členského státu (§ 129 zákona o pobytu cizinců). Nicméně právě toto rozložení pravomocí mezi ministerstvo a žalovanou svědčí o nesprávnosti navazující argumentace stěžovatele, který dovozuje, že žalovaná měla nadále uvažovat o možném předání stěžovatele i do Nizozemska.

[18] Jak plyne ze shora popsané rekapitulace průběhu řízení, před vydáním nyní napadeného rozhodnutí ministerstvo vyrozumělo žalovanou, že stěžovatel má být předán do Itálie, která vyslovila souhlas s přijetím žalobce zpět dne 9. 2. 2015 (viz výše odst. [5]). Byť ministerstvo zmínilo i skutečnost, že dne 8. 2. 2017 vypršela lhůta pro odpověď ze strany Nizozemska, nedovodilo z toho závěr o příslušnosti Nizozemska, ale naopak výslovně uvedlo, že žádá o prodloužení zajištění, neboť Česká republika má na uskutečnění předání žalobce do Itálie 6 týdnů. Z těchto skutečností pak vychází i napadené rozhodnutí žalované, které jako důvod zajištění výslovně zmiňuje vedení dublinského řízení o předání stěžovatele do Itálie. Ve vztahu k Itálii proto žalovaná posoudila i reálnost předpokladu uskutečnění předání, včetně hodnocení, zda předání nebrání důvody podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III. Proti tomuto hodnocení stěžovatel v žalobě, ani kasační stížnosti nic nenamítal.

[19] Je sice pravdou, že žalovaná nevysvětlila, „*co se stalo s příslušností Nizozemska*“, jak požaduje stěžovatel, tato skutečnost však nezpůsobuje nezákonnost daného rozhodnutí. Jak již bylo výše řečeno, žalovaná není orgánem, který by rozhodoval o příslušnosti členského státu podle nařízení Dublin III, a oprávněně tak vycházela z informací, které jí sdělilo ministerstvo. Vzhledem k tomu, že žalovaná dostala od ministerstva jednoznačnou informaci o chystaném předání stěžovatele do Itálie jakožto příslušného státu, který s přijetím stěžovatele zpět souhlasil, a že podle nařízení Dublin III je státem příslušným k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu vždy právě jen jeden členský stát, nebyla žalovaná povinna hodnotit, zda existuje reálný předpoklad předání stěžovatele do Nizozemska.

[20] Konečné a podrobné zdůvodnění určení příslušného státu pak bylo úkolem ministerstva v rozhodnutí o zastavení řízení o mezinárodní ochraně a určení příslušného státu podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Toto rozhodnutí podléhá samostatnému soudnímu přezkumu, v němž mohl stěžovatel zpochybnit mimo jiné i použití kritéria uvedeného v čl. 13 odst. 1 nařízení Dublin III, podle něhož byla určena příslušnost Itálie (k právu žadatele o mezinárodní ochranu na soudní přezkum použití kritérií pro určení příslušného státu viz rozsudky velkého senátu Soudního dvora EU ze dne 7. 6. 2016, *Ghezelbash*, C-63/15, a ze dne 26. 7. 2017, *A. S.*, C-490/16).

[21] Na závěru, že žalovaná nebyla povinna zabývat se reálným předpokladem předání do Nizozemska, nemůže nic změnit ani skutečnost, že v rámci vyrozumění ze dne 13. 2. 2017 ministerstvo informovalo žalovanou i o výsledku žádosti adresované

poslednímu ze států, které přicházely v úvahu v předchozích fázích řízení, tedy Nizozemsku. Vypršení lhůty pro odpověď ze strany Nizozemska dne 8. 2. 2017 bez dalšího nezaložilo příslušnost tohoto státu, jak tvrdil stěžovatel. Důvodem však není skutečnost, že by explicitní souhlas dožádaného státu měl „*větší váhu*“ než implicitní souhlas (tj. nezaslání odpovědi ve lhůtě stanovené nařízením Dublin III), jak se domníval městský soud. Pro takový závěr nelze nalézt oporu ani v samotném nařízení, ani v jeho důvodové zprávě [KOM(2008) 820 v konečném znění]. Nařízení Dublin III naopak staví situaci, kdy příslušný členský stát neodpoví na žádost o převzetí nebo přijetí zpět ve stanovené lhůtě, naroveň výslovnému souhlasu s tím, že obojí má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět (srov. čl. 22 odst. 7, čl. 25 odst. 2 a čl. 28 odst. 3 druhý pododstavec). Důvodem, pro který povinnost Nizozemska plynoucí z marného uplynutí lhůty podle čl. 28 odst. 3 druhého pododstavce nařízení Dublin III nebyla aktivována, je však skutečnost, že Nizozemsko nebylo příslušným státem, byť bylo v prvotní fázi dublinského řízení osloveno ministerstvem jako potenciálně příslušný stát. Tato dílčí nepřesnost však nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozsudku.

[22] Příslušnost Itálie, a nikoliv Nizozemska, vyplývá z hierarchické posloupnosti kritérií pro určení příslušnosti stanovené v samotném nařízení Dublin III. Článek 3 odst. 1 stanoví, že žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III tohoto nařízení. Podle čl. 7 odst. 1 se kritéria pro určení příslušného členského státu uplatňují v pořadí, v jakém jsou uvedena v kapitole III, tedy v čl. 8 až 15. Teprve pokud nemůže být na základě těchto kritérií určen žádný příslušný stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána (čl. 3 odst. 2 první pododstavec).

[23] Dublinský systém vychází ze zásady, že k posouzení žádosti je příslušný především členský stát, který hrál největší úlohu při vstupu a pobytu žadatele na území členských států, s určitými výjimkami, jež mají chránit celistvost rodiny (viz důvodová zpráva k nařízení Dublin III). S ohledem na tento výchozí předpoklad jsou pak řazena i jednotlivá kritéria. Články 8 až 11 se týkají nezletilých a žadatelů, kteří mají na území EU rodinné příslušníky nebo příbuzné. Následující články 12 až 14 (udělení víza nebo povolení k pobytu; nedovolené překročení vnější hranice; vstup s osvobozením od vízové povinnosti) mají zpravidla umožnit, aby příslušnost k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu připadla členskému státu, který primárně umožnil vstup nebo pobyt žadatele na území členských států EU (viz rozsudek velkého senátu Soudního dvora ze dne 26. 7. 2017, *Jafari*, C-646/16, odst. 87 až 91). Posledním kritériem kapitoly III je žádost o mezinárodní ochranu v tranzitním prostoru mezinárodního letiště (čl. 15). Teprve pokud nelze nalézt vazbu mezi žadatelem a státem určeným podle uvedených kritérií, přichází v úvahu „*zbytkové kritérium*“ podle čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce nařízení Dublin III, tedy stát, v němž žadatel podal svou první žádost o mezinárodní ochranu.

[24] Při posouzení skutkových okolností nyní posuzované věci je zřejmé, že kritéria uvedená v čl. 8 až 11 zjevně nepřicházela v případě stěžovatele v úvahu. Neaplikovatelný byl také čl. 12, neboť nebylo zjištěno a stěžovatel ani netvrdil, že by byl aktuálně či v minulosti držitelem povolení k pobytu nebo víza uděleného některým z členských států. Prvním z kritérií, které bylo možno aplikovat, bylo překročení vnější hranice EU ze třetího státu nedovoleným způsobem, tedy čl. 13 odst. 1 („*Pokud je na základě přímých*

nebo nepřímých důkazů [...] *zjištěno, že žadatel překročil nedovoleným způsobem pozemní, námořní nebo vzdušnou cestou hranice některého členského státu ze třetí země, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný tento členský stát* "). Toto kritérium pak nepochybně vedlo k určení příslušnosti Itálie. Sám stěžovatel vypověděl, že vstoupil z Libye do Itálie v prosinci 2015 bez cestovního dokladu a bez víza. Výpovědi stěžovatele odpovídaly i další zjištěné skutečnosti – vyhoštění uložené Itálií, akceptace příslušnosti Itálie na základě žádosti Dánska a konečně i akceptace na žádost České republiky dne 9. 2. 2017.

[25] Uvedenému závěru nebrání ani poslední věta čl. 13 odst. 1, podle které příslušný stát určený podle tohoto ustanovení „*přestává být příslušným 12 měsíců ode dne, kdy k nedovolenému překročení hranice došlo*". Výkladem posledně uvedené věty se zabýval Soudní dvůr v rozsudku velkého senátu *A. S.*, v němž uzavřel, že je třeba ji vykládat ve spojení s čl. 7 odst. 2 téhož nařízení, podle kterého se příslušný členský stát určuje na základě stavu v době, kdy žadatel podal první žádost o mezinárodní ochranu v některém členském státě, a proto „*členský stát, jehož vnější hranici překročil státní příslušník třetí země nedovoleným způsobem, nelze podle tohoto ustanovení považovat nadále za příslušný, pokud k datu, kdy žadatel podal první žádost o mezinárodní ochranu v některém členském státě, již uplynula dvanáctiměsíční lhůta od překročení této hranice nedovoleným způsobem.*" Naopak, pokud „*byla žádost o mezinárodní ochranu učiněna ve lhůtě méně než dvanácti měsíců od překročení hranice členského státu nedovoleným způsobem, nebrání pravidlo stanovené v poslední větě čl. 13 odst. 1 nařízení Dublin III použití tohoto kritéria příslušnosti.*" Jinými slovy, pokud mezi nedovoleným překročením hranice a podáním první žádosti neuplynulo 12 měsíců, je kritérium určení příslušnosti podle čl. 13 odst. 1 zachováno a lhůta podle poslední věty tohoto ustanovení již později nemůže uplynout. Tak tomu bylo i v případě stěžovatele, který překročil vnější hranici EU v prosinci 2015 a o mezinárodní ochranu poprvé požádal ve lhůtě kratší než 12 měsíců od překročení této hranice (viz výše odst. [1]).

[26] Stěžovatel by nemohl být předán do členského státu určeného podle čl. 13 odst. 1 pouze v případě, pokud by existovaly závažné důvody se domnívat, že v tomto státě dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU (čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení Dublin III). V takovém případě by členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu (tedy Česká republika), byl povinen pokračovat v posuzování kritérií stanovených v kapitole III. Pokud nebylo možné provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě těchto kritérií, ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, stal by se příslušným členský stát, který řízení o určení příslušného členského státu vede (čl. 3 odst. 2 třetí pododstavec nařízení Dublin III).

[27] Tato situace však v posuzované věci nenastala. Žalovaná hodnotila v napadeném rozhodnutí reálný předpoklad předání do Itálie i z pohledu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III a neshledala, že by toto ustanovení vylučovalo reálný předpoklad předání stěžovatele do tohoto státu.

[28] Pokud je určen příslušný členský stát na základě některého z kritérií kapitoly III, a předání do tohoto státu není vyloučeno z důvodu uvedeného v čl. 3 odst. 2 druhém pododstavci nebo z důvodu, že dožádaný členský stát odmítl svou příslušnost pro nedostatek důkazů, posuzování příslušnosti končí a dalším krokem je příprava uskutečnění předání do příslušného členského státu. V této fázi se nacházelo dublinské řízení v okamžiku, kdy žalovaná rozhodla o prodloužení zajištění nyní napadeným rozhodnutím, byť ještě nebylo vydáno formální rozhodnutí o určení příslušnosti. Neměla proto důvod posuzovat uskutečnitelnost předání stěžovatele do jiných států, které by připadaly v úvahu až poté, pokud by reálný předpoklad předání do Itálie neexistoval. Stěžovatel nijak nezpochybnil hodnocení žalované vztahující se k Itálii, vytýkal jí pouze to, že nehodnotila také reálný předpoklad předání do Nizozemska. K tomu však nebyla na základě výše uvedeného povinna.

[29] Ze spisu, ani z tvrzení stěžovatele nevyplývá, že by mezi stěžovatelem a Nizozemskem existovala vazba, která by založila příslušnost podle některého z kritérií předcházejících čl. 13 nařízení Dublin III. Nizozemsko, Německo, Švýcarsko a Dánsko byly v prvotní fázi dublinského řízení osloveny ministerstvem na základě nalezení shody v sytému Eurodac jakožto státy, v nichž stěžovatel podal žádosti o mezinárodní ochranu. V úvahu by tak teoreticky mohlo připadat „*zbytkové kritérium*“ podle čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce nařízení Dublin III. To by se však uplatnilo až tehdy, nebylo-li by možné určit příslušnost podle některého z kritérií kapitoly III. Vzhledem k existenci příslušného státu podle čl. 13 a existenci reálného předpokladu předání do tohoto státu však „*zbytkové kritérium*“ nebylo aplikovatelné.

[30] Výše podrobně popsané vysvětlení, proč byla určena příslušnost Itálie, a nikoliv Nizozemska, Nejvyšší správní soud uvádí pouze v reakci na kasační námitky a jako odpověď na stěžovatelem vznesenou otázku „*co se stalo s příslušností Nizozemska?*“. Žalovaná nebyla povinna v rozhodnutí o zajištění tyto úvahy výslovně uvést. Jejím úkolem bylo posoudit, zda zde existují možné překážky realizace předání do Itálie, kterou ministerstvo, jež vedlo řízení o určení příslušnosti, označilo za stát, kam má být stěžovatel předán. Informace ministerstva ze dne 13. 2. 2017, z níž žalovaná vyšla v nyní napadeném rozhodnutí, se přitom již neopírala o pouhou hypotézu příslušnosti několika v úvahu připadajících státu, jako tomu bylo v době vydání rozhodnutí o prvotním zajištění, ale vycházela již ze znalosti odpovědí (výslovných či implicitních) všech dožádaných států, které ministerstvo vyhodnotilo na základě pravidel nařízení Dublin III a požádalo žalovanou o prodloužení zajištění stěžovatele z důvodu přípravy předání do Itálie. Ostatně již dne 16. 2. 2017 (tedy 3 dny po informování žalované ministerstvem a dva dny po vydání nyní napadeného rozhodnutí žalovanou) ministerstvo o příslušnosti Itálie rozhodlo a za rozhodné kritérium určilo právě čl. 13 odst. 1 nařízení Dublin III.

[31] V tomto ohledu se nyní posuzovaná věc liší od věci vedené Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 4 Azs 73/2017, která se týká rozhodnutí o prvotním zajištění stěžovatele ze dne 11. 1. 2017. Uvedené rozhodnutí bylo vydáno v situaci, kdy v úvahu přicházelo více členských států a správní orgány teprve zjišťovaly informace, na základě kterých bude možné posoudit jednotlivá kritéria nařízení Dublin III. V citované věci městský soud uzavřel, že v době rozhodnutí o stěžovatelově zajištění ještě nebylo zřejmé, který z více států, tj. Německo, Nizozemsko, Dánsko, či Švýcarsko, je příslušný k přijetí

stěžovatele, a žalovaná se proto v napadeném rozhodnutí nemusela zabývat přijatelností předání do uvedených zemí ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III. Podle městského soudu postačilo, že předmětné posouzení žalovaná provedla v rozhodnutí o povinnosti stěžovatele vycestovat podle § 50a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, které vydala současně s žalobou napadeným rozhodnutím o zajištění. Tento rozsudek stěžovatel napadl kasační stížností s argumentem, že s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (zejm. rozsudky ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27, a ze dne 26. 1. 2017, č. j. 2 Azs 6/2017 - 19) je žalovaná povinna provést úvahu týkající se čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III vždy. Čtvrtý senát předložil věc rozšířenému senátu usnesením ze dne 28. 6. 2017, č. j. 4 Azs 73/2017 - 17, v němž se ptá, zda je správní orgán povinen zabývat se z úřední povinnosti v každém jednotlivém případě rozhodnutí o zajištění důvody podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III. Podle čtvrtého senátu není důvod v řízení o zajištění *a priori* nedůvěřovat azylovým systémům a podmínkám v jiných členských zemích EU a je možné vycházet z vyvratitelné domněnky, že členské státy dodržují základní práva, přičemž v případě většiny členských zemí tato domněnka nebyla vyvrácena.

[32] Jinými slovy, čtvrtý senát se ptá, zda je nutné považovat za nezákonné takové rozhodnutí o zajištění, v němž žalovaná neprovedla posouzení případných systémových nedostatků podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III, přičemž se ovšem jedná o členský stát, u něhož není důvod se domnívat, že nedodržuje základní práva a že se u něj vyskytují systémové nedostatky ve smyslu citovaného ustanovení. Předložení této otázky rozšířenému senátu nebrání rozhodnutí v nyní posuzované věci, neboť v nyní přezkoumávaném rozhodnutí žalovaná provedla posouzení podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III ve vztahu k Itálii, která byla příslušným státem, a sporné je pouze to, zda kromě tohoto posouzení se měla zabývat také případnou existencí systémových nedostatků ve vztahu k Nizozemsku. Soud shora vysvětlil, že v nyní napadeném rozhodnutí tato povinnost žalované nevznikla. Dublinské řízení bylo ve fázi, kdy ministerstvo již identifikovalo konkrétní příslušný členský stát, získalo jeho souhlas s přijetím stěžovatele zpět a požádalo žalovanou, aby prodloužila zajištění stěžovatele za účelem realizace předání do tohoto státu. Za popsané situace nebyla žalovaná povinna zabývat se reálným předpokladem předání do jiného členského státu. Budoucí odpověď rozšířeného senátu ve věci sp. zn. 4 Azs 73/2017 proto nemůže mít na nyní posuzovanou věc žádný vliv.

[33] Závěrem soud doplňuje, že žaloba i kasační stížnost byly podány přede dnem 15. 8. 2017, v posuzované věci proto není použitelný § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, ve znění novely provedené zákonem č. 222/2017 Sb., která nabyla účinnosti dne 15. 8. 2017 a podle kterého soud řízení o žalobě či kasační stížnosti zastaví, pokud je zajištění cizince ukončeno před vydáním rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince, resp. před rozhodnutím soudu o kasační stížnosti (blíže viz např. rozsudky ze dne 26. 10. 2017, č. j. 10 Azs 272/2017 - 22, ze dne 13. 12. 2017, č. j. 1 Azs 378/2017 - 21, nebo ze dne 18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 228/2017 - 24).

V. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[34] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[35] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

[36] Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 3. 3. 2017, č. j. 1 A 20/2017 - 21, ustanoven zástupcem advokát Mgr. Jindřich Lechovský. Podle § 35 odst. 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), zástupce ustanovený v řízení před krajským (městským) soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Byl-li zástupce ustanoven soudem, platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Odměnu advokáta za řízení o kasační stížnosti soud určil částkou 3.100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále částkou 300 Kč, která představuje paušální náhradu hotových výdajů [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Částku 3.400 Kč soud zvýšil o 714 Kč připadající na daň z přidané hodnoty, kterou je advokát jako plátce povinen odvést. Odměna v celkové výši 4.114 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. dubna 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu